

Maple Leaf Canadian Chewing Gum

De “maple leaf”, het blad van de esdoorn, is het nationale symbool van Canada en siert de Canadese vlag.

Kauwgum werd voor de oorlog al sporadisch geïmporteerd in Nederland, maar was toen geen succes. Het werd echter een doorslaand succes toen de Amerikaanse soldaten bij de bevrijding van Nederland kauwgum meebrachten en het als het eerste snoepgoed uitdeelden aan de jeugd. De broers Jules en Robert Markus zagen wel toekomst in de kauwgum en begonnen in 1948 in het centrum van Amsterdam een fabriekje. Zij noemden die Maple Leaf als eerbetoon aan de Canadese bevrijders. Dat werd een succes. Na een drietal verhuizingen naar grotere ruimtes werd in 1958 een grote nieuwe fabriek betrokken. Aan het grote succes van de Maple Leaf kauwgum hebben ook de populaire kauwgumplaatjes bijgedragen.

Maple Leaf heeft in de vijftiger jaren drie kleine plakalbums uitgebracht met onderwerpen toen zeer in trek waren, voetbal en filmsterren.

Het eerste is het zeer ouderwets aandoende “Voetbal Foto Album”, met kleine zwart-wit glansfotootjes van de 56 elftallen van de 1ste klasse van de KNVB in het seizoen 1951-1952. Het heeft daarnaast 10 pagina's tekst over de competitie en de spelregels, door de bekende radiocommentator Aad van Leeuwen. Dit touwtjesalbum met een kunstleren kaft is nog steeds gezocht door verzamelaars van voetbalplaatjes.

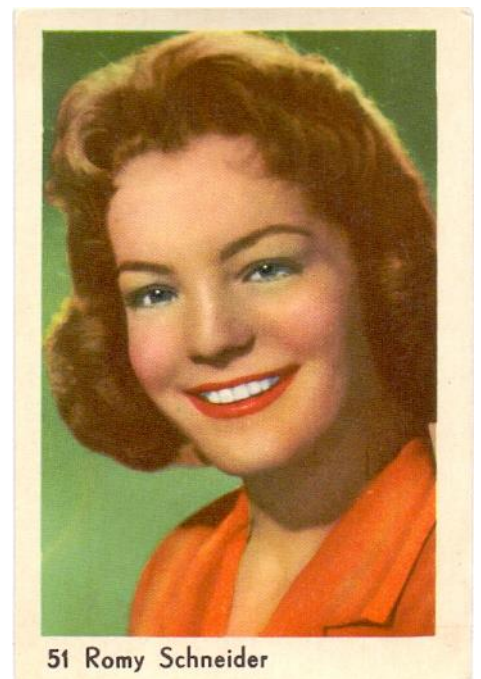
Het tweede modernere boekje, “Voetbal Album 1ste serie”, is waarschijnlijk rond 1955 verschenen. Dit is een dun gekartonneerd boekje met 100 kleine dunne plaatjes met ingekleurde koppen van voetballers van diverse clubs, met alleen onderschriften bij de plaatjes. In België en Duitsland verschenen in de vijftiger jaren kleine albums vergelijkbaar met dit Voetbal Album.

De moderne kauwgumwikkeltje waarin een filmsterplaatje mee verpakt was.

Eind vijftiger jaren komt het merk Bubble Gum met de bekende stijve gelakte fotoplaatjes van filmsterren. Snoepfabriek Klene volgt met gelijksoortige plaatjes bij de VAL kauwgum. ML volgt dit voorbeeld met gelijksoortige plaatjes van 140 Amerikaanse sterren. Evenals bij Klene wordt er een gekartonneerd plakboek bij uitgegeven, getiteld “Filmstars Album”. Dit werd een succes; de plaatjes werden druk bekeken en geruimd op de speelplaatsen van de scholen. Daarom werden nog eens 35 plaatjes van bij de jeugd populaire sterren toegevoegd, met een los katern om ze op te plakken. Hiermee was Maple Leaf enkele jaren voorzien.

Naast de populaire plaatjes voor het Filmstars Album zijn ook 60 (?) grotere, genummerde filmsterrenfoto's van 60 x 90 mm uitgegeven in dezelfde gelakte kleurendruk op dikker karton.

Opvallend is dat in deze serie ook Europese sterren voorkomen, zoals het op de pagina hiervoor op ware grootte afgebeelde Duitse sterretje Romy Schneider, zeer populair bij bakvissen en hun moeders na het grandioze succes van de Sissi films. Er komt in deze serie zelfs een enkel tieneridool in voor, zoals Pat Boone. Op de ruwe achterkant van deze plaatjes is alleen gedrukt "Printed in Holland for Maple Leaf Ltd., Amsterdam". Hoe deze plaatjes verspreid zijn is niet bekend.

Het bedrijf heeft na het Filmstars album geen albums meer uitgegeven, maar wel nog drie series plaatjes, een serie van 56 voetbaleftallen (met gele rand) en twee series van 48 plaatjes geënt op de populaire cowboy- en indianenfilms, Serie I. De Woudloper en Serie II. De laatste der Mohikanen.

Ook werden in het pre-TV tijdperk, midden vijftiger jaren, nog 100 plaatjes uitgegeven van "sterren" van de Nederlandse radio in dezelfde uitvoering en afmetingen als de Filmstars plaatjes. De foto's zijn geleverd door de platenmaatschappijen van de betreffende artiesten. Achterop de eerste 38 staat (meestal) een reclametekst die als naam van de serie vermeldt "Nederlandse Radiosterren en hun succes-liedjes". De teksten van de liedjes werden op een klein papiertje van 8 x 6,4 cm dubbelgevouwen bij de kauwgum verpakt.

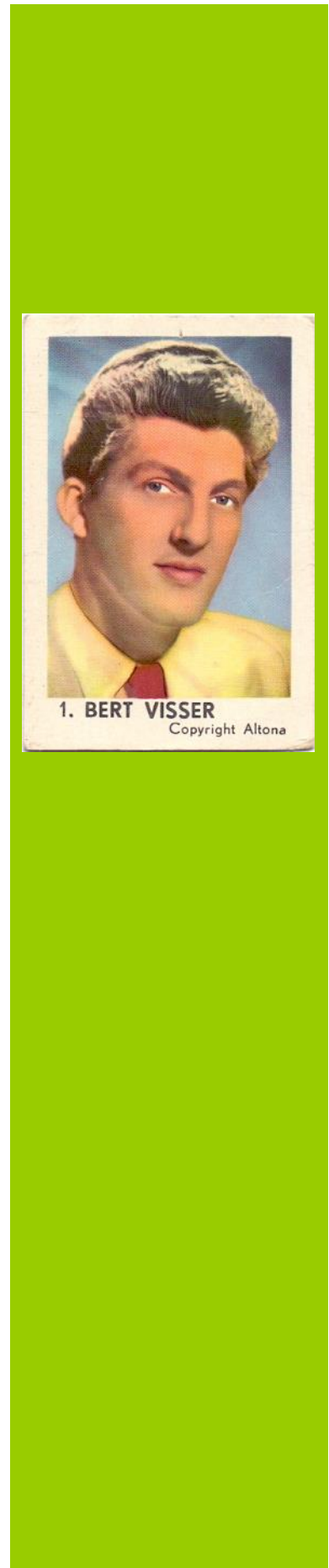
Van een zeer populaire zanger als Eddy Christiani zijn wel 10 liedjes gedrukt. Kennelijk was het de bedoeling dat die ook verzameld zouden worden, maar er zijn er maar zeer weinig van bewaard gebleven.

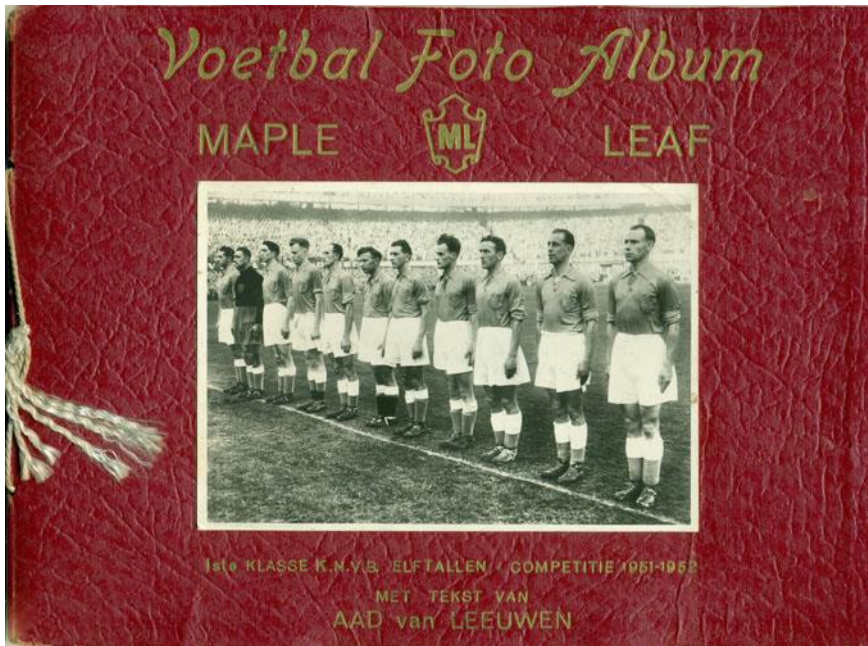

Na de bij kinderen populaire Donald Bubble gum met kleine strips van Donald Duck erin verpakt, gooide Maple Leaf hoge ogen met de Sportlife kauwgum voor volwassenen, die nu nog steeds een grote internationale markt heeft.

Het bedrijf dat na een importverbod van Duitsland al in 1951 ook een fabriek in Wezel bouwde, werd in 1971 overgenomen door General Foods Corporation en vervolgens in 1979 door een Duitse firma.

De kauwgumfabriek heet nu eenvoudig Leaf Holland.

MAPL01

Voetbal Foto Album

Voetbal Foto Album Maple Leaf. 1ste Klasse K.N.V.B. elftallen – Competitie 1951-1952. Met tekst van Aad van Leeuwen. Uitgegeven door: Canadian Chewing Gum Manufacturers – Amsterdam (1952)

24 pagina's inclusief de titelpagina met 56 zwart-wit glansfotootjes om in te plakken op de plaatjespagina's bij behorende blokjes tekst.

Er zijn twee verschillende uitgaven. De eerste, meest gangbare heeft het bindkoord door twee ponsgaten door het hele pakket, zoals bij de Miss Blanche albums. De tweede heeft het bindkoord in de vouw, zoals hier afgebeeld.

Kenmerken

Dun oblong album van circa 22 x 16,5 cm met gelakte omslag met kunstleerpersing, gebonden met een koordje (zie de noot over de verschillende uitgaven hierboven). De opgeplakte glansfoto is van het Nederlands elftal bij de wedstrijd tegen Finland op 28 oktober 1951 in Rotterdam.

Het binnenwerk bestaat niet uit 12 losse bladen zoals te verwachten zou zijn bij een album dat gebonden is met een koordje door het voor- en achterplat heen, maar uit 6 lange dubbelgevouwen bladen die in het midden aan elkaar geniet zijn. Dat is bij beide uitgaven het geval. Bij de eerste uitgave, met het bindkoord door de voorkant en achterkant heen, is net als bij de Miss Blanche albums in het voorplat en in het achterplat een gerilde vouw aangebracht om het openslaan mogelijk te maken ("scharnierend"). Dit werkt echter niet omdat de plaatjes te dicht op het midden zitten zodat de bladen niet omgevouwen kunnen worden. Dit kan alleen opgelost worden door het koord zeer los te bevestigen, zodat het hele boekwerk vlak opengeslagen kan worden zoals bij de versie met het koord in de vouw. Buiten de titelpagina hebben de eerste 9 bladen op de voorkant 6 plaatjes met bijbehorende beschrijving zoals hieronder afgebeeld, en op de achterkant een doorlopende tekst die los staat van de foto's. Het tiende blad heeft de laatste twee foto's. Direct daaronder begint nog eens een opsomming van de 56 elftallen in alfabetische volgorde die bijna 4 pagina's in beslag neemt.

Inhoud

Aad van Leeuwen, een bekend voetbalreporter voor de radio, begint met 3½ pagina over de KNVB competitie. Daarna volgen er 3 pagina's over de gewijzigde voetbalspelregels, bijna 3 pagina's over spelregels van de nieuwe sport "Voetbal binnenshuis" (zaalvoetbal) en nog eens bijna een pagina met "gewone" spelregels.

Van Leeuwen begint het boekwerk met een uitgebreide verhandeling over de nieuwe competitie-indeling die vanaf 1950 geleidelijk wordt ingevoerd. Daarbij wordt het aantal clubs in de Eerste klasse teruggebracht van 6 groepen van 10 elftallen naar 4 groepen van 12. In het seizoen 1951-1952 is het aantal al teruggebracht naar 56, waaronder 17 die een of meer malen landskampioen zijn geweest. De daarna volgende wijzigingen in de spelregels die de FIFA per juli 1951 doorgevoerd heeft betreffen "het afhouden van een tegenstander" en het toelaten van schroefdopjes onder de schoenen.

De alfabetische lijst van de clubs achterin geeft de naam, plaats, oprichtingsdatum, de plek waar het terrein zich bevindt en de kleuren van de kleding.

Plaatje 21. Willem II werd dit seizoen landskampioen zonder één tegenpunt, een record.

MAPL02

Voetbalalbum 1ste serie

Voetbalalbum 1ste serie. 100 vooraanstaande spelers. Maple Leaf Kauw gum – ML – Ballon gum. (circa 1955)

20 ongenummerde pagina's met 100 kleuren-fotoplaatjes om op te plakken.
Prijs: 40 cent.

Van dit boekje bestaan twee verschillende drukken, de meest voorkomende op wit karton zoals hieronder en een veel kleinere bijdruk op grijs karton zoals hiernaast afgebeeld.

Gekartonneerd boekje van 16 x 13 cm met 10 binnenbladen van stevig grijsbedrukt papier. De verticale balk langs de linker rand van de voorkant moet een linnen bandje voorstellen.

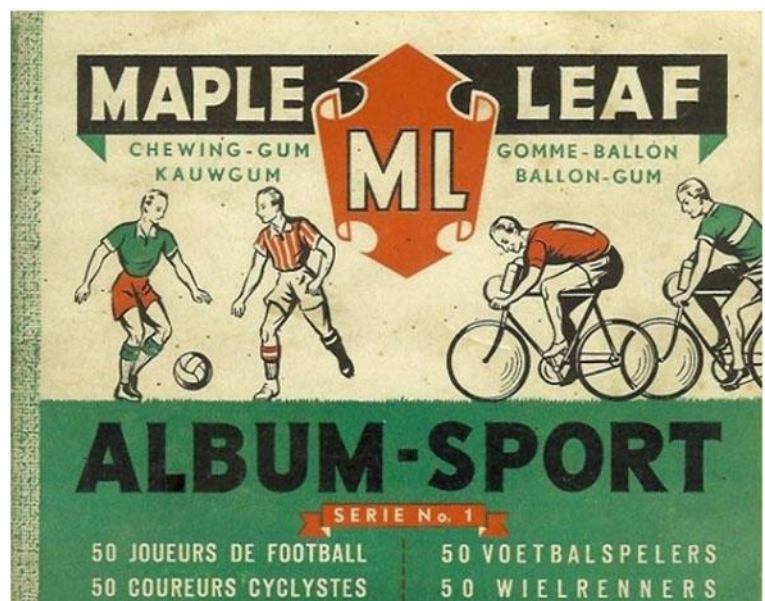
Op elke pagina passen 5 plaatjes, met 4 schuin geplaatst in de hoeken en 1 in het midden. Voor elk plaatje is de inplakruimte met een duidelijk kader en een groot gedrukt nummer aangegeven. Onder elk kader is nog eens het nummer en de naam van de speler, en daaronder het elftal afgedrukt, zoals hieronder te zien is. Verder bevat het boekje geen enkele tekst.

De kleine plaatjes van 33 x 46 mm zijn gedrukt op dun papier. Elk plaatje geeft het portret van een voetballer. Dit zijn ingekleurde zwart-wit foto's die door het inkleuren aan kwaliteit verloren hebben.

Ook de plaatjes komen voor zowel met een grijze achtergrond als (minder vaak) met een witte achtergrond.

Achterop de kleine plaatjes is in zeer kleine lettertjes het nummer, de naam van de speler en het elftal afgedrukt, de titel van het album en een tekst over de verkrijgbaarheid van het album.

Het eerste blad van dit boekje, met in het midden de enige Nederlandse amateurvoetballer naar wie een stadion vernoemd is.

In 1958 verscheen er in België, waar een groot deel van de in Nederland geproduceerde kauwgum werd afgezet, nog een album dat lijkt op Voetbal-album 1ste serie, maar voor de Belgen die doorgaans meer van wielrennen houden dan van voetbal aangepast met 50 voetballers en 50 wielrenners.

De Belgische tegenhanger, tweetalig, met twee sporten, voetbal en wielrennen.

Duitsland was in de vijftiger jaren nog geen vooraanstaand voetballand. Hier koos Maple Leaf voor een andere richting. Er werd een serie van 64 stijve autoplaatjes uitgebracht met een klein album dat lijkt op de Nederlandse en Belgische voetbal/sportalbums.

Dat was een succes en er volgde een tweede serie van 72 plaatjes met album nr. 2, dat nog meer lijkt op de voetbalalbumpjes.

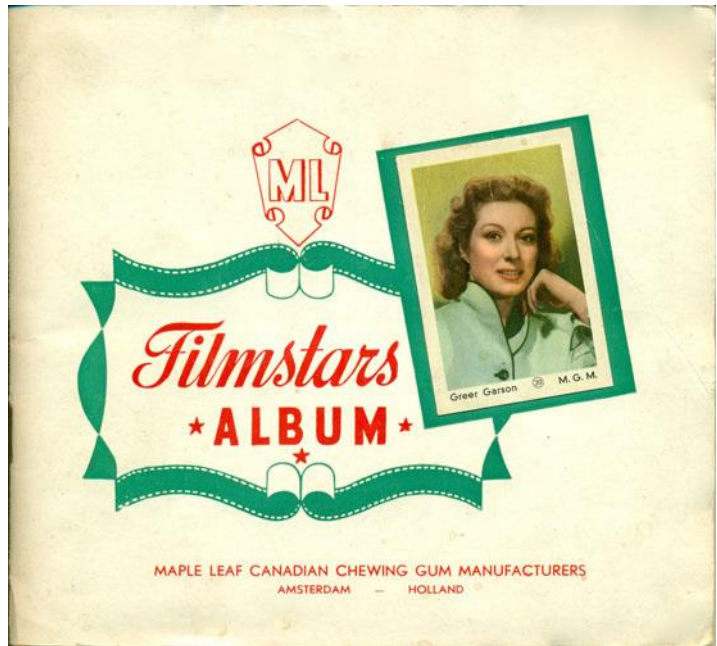
MAPL03

Filmstars Album

Maple Leaf Chewing Gum – Bubble gum.
Filmstars Photo-Album. Maple Leaf Canadian
Chewing Gum Manufacturers Amsterdam –
Holland. (circa 1958)

12 of 16 ongenummerde bladen inclusief titel-
pagina, om 140 resp. 175 gekleurde fotoplaatjes
op te plakken, en 1 plaatje op de voorkant.

Er zijn twee versies van dit album, met dezelfde
voorkant. De eerste heeft een matte omslag en 12
bladen met ruimte voor 138 plaatjes plus twee
plaatjes in groene kaders op het achterplat. De
tweede versie heeft een glanzende omslag en het
achterplat is nu blanco. De 12 bladen zijn
hetzelfde gebleven, maar er zijn 4 bladen toe-
gevoegd met ruimte voor nog 35 plaatjes,
beginnend met de twee liggende die in de eerste
versie op het achterplat staan. Dit bijzonderlijk
geniete katern is op het achterplat geplakt.

Kenmerken

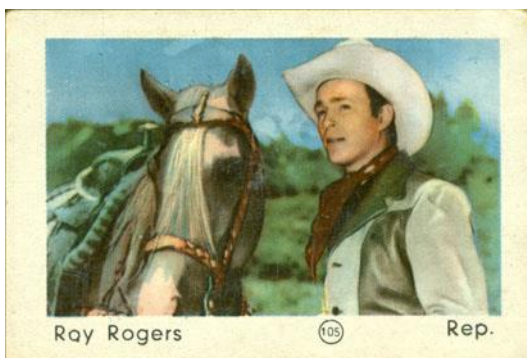
Gekartonneerd vierkant plakboek (ca. 19 x 17 cm) zonder tekst. Op de voorkant kan een willekeurig plaatje opgeplakt worden. De achterkant is blanco. De inhoud bestaat uit een pakket van 6 dubbele bladen (24 pagina's) die met twee nieten in de rug in de omslag geniet zijn. In de tweede versie zijn daar 2 aan elkaar geniete dubbele bladen voor nog 37 plaatjes aan toegevoegd, die op de achterkaft geplakt zijn. Hiermee kon Maple Leaf het succes van de 140 filmsterrenplaatjes nog enige tijd te kunnen prolongeren met 35 nieuwe plaatjes.

De bladen bevatten na de titelpagina zes inplakkaders per pagina. Onderin elk kader is de naam (namen) van de ster(ren) afgedrukt, het nummer van het plaatje en de filmmaatschappij, gelijk aan de onderrand van het plaatje. Alle inplakkaders in dit gedeelte zijn staand, maar er komen ook liggende plaatjes in voor. Het toegevoegde gedeelte begint met 2 liggende plaatjes met daaronder 3 staande. De voorlaatste bladzijde heeft twee plaatjes en de laatste bladzijde die op de achterkaft geplakt is is blanco.

De uit de VS afkomstige (deels ingekleurde) foto's zijn van betere kwaliteit dan de voetbalplaatjes. De uitvoering van de plaatjes is hetzelfde als bij Klene. Ze zijn gedrukt op wit karton dat enigszins vergeelt en de voorzijde is glanzend gelakt. Deze plaatjes komen echter ook voor gedrukt op dun wit papier, waarschijnlijk een late bijdruk. Onder de foto is de naam, het nummer van het plaatje in een cirkeltje en de filmmaatschappij gedrukt. De achterkant is blanco, waardoor deze plaatjes niet te herkennen zijn als afkomstig van ML. Dit in tegenstelling tot de plaatjes van Klene waar een reclame van VAL kauwgum achterop gedrukt is. De ML plaatjes van 47 x 70 mm zijn ook direct te onderscheiden van de even hoge plaatjes van Klene doordat die veel breder zijn, namelijk 57 mm.

Inhoud

In de eerste helft van het boek zijn de sterren vrij breed gespreid, alleen enkele in de vijftiger jaren zeer populaire als Doris Day en Bing Crosby komen meerdere malen voor. Daarbij is al duidelijk hoe populair cowboyfilms waren in de vijftiger jaren. De tweede helft vanaf plaatje 71 is zelfs bijna volledig gewijd aan de cowboysterren, slechts onderbroken door 5 Tarzanplaatjes. Het ligt voor de hand dat hiervoor na de eerste willekeurige uitgaven gekozen is omdat de sterren van de volwassenenfilms de kauwgumkauwende schooljeugd minder aanspreken.

*"The poor lonesome cowboy" Roy Rogers,
de grote held van de speelplaatsen van de jongensscholen die niet
alleen vocht tegen slechteriken van diverse soort maar ook een aardig
deuntje kon zingen bij het kampvuur, komt maar liefst 26 keer voor in
dit plakboek !*